

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

Telefon: 234 665 111, Fax: 234 665 444

Vážený pan
PhDr. Ladislav Bukovszky
ředitel
Archiv bezpečnostních složek
Havelkova 2
130 00 PRAHA 3

V Praze dne 30. dubna 2008
Zn. OPS-2251/08-2

Zpřístupňování osobních údajů - sdělení

Úřad pro ochranu osobních údajů obdržel Váš dotaz ze dne 7. března 2008 ve věci zpřístupňování a zveřejňování dokumentů a archiválií týkajících se bezpečnostních složek podle zákona č. 140/1996 Sb., o zpřístupňování svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Vám sdělujeme následující stanovisko.

Úvodem je třeba předeslat, že zpřístupnění nebo zveřejnění osobních údajů je nutno posuzovat jako zpracování osobních údajů ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť údaje, které hodláte zveřejnit na svých webových stránkách (tj. jméno, příjmení a datum narození zájmových osob vedených útvary bývalých správ Státní bezpečnosti) je ve většině případů nutno považovat za osobní údaje dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Základní právní rámec pro zpracování (a tedy i zpřístupnění a zveřejnění) osobních údajů Archivem bezpečnostních složek je dán zejména ustanovením § 3 odst. 6 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., kde je stanoveno, že se na zpracování osobních údajů v souvislosti s činnostmi spojenými se zpřístupňováním svazků bývalé Státní bezpečnosti nevztahují ustanovení § 5 odst. 1 a § 11 a 12 citovaného zákona upravující jednak některé základní povinnosti při zpracování osobních údajů a dále informační povinnost správce a práva subjektů údajů. Dalším relevantním ustanovením pro posuzování zpracování osobních údajů Archivem bezpečnostních složek v daném případě je ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., kde se ve větě první stanoví, že správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů, když věta druhá a následující pod jednotlivými písmeny stanoví, kdy je možné osobní údaje zpracovávat bez takového souhlasu. Zákon č. 140/1996 Sb., obsahuje jednoznačné oprávnění ke zpřístupnění nebo zveřejnění osobních údajů (resp. svazků a dalších dokumentů vedených útvary bývalých správ Státní bezpečnosti o zájmových osobách), za předpokladu, že tento zákon takový postup výslovně nevylučuje, např. z důvodů uvedených v § 14 odst. 2 zákona č. 181/2007

Sb., nebo pokud nedojde k anonymizaci osobních údajů podle § 10a zákona č. 140/1996 Sb. Uvedený zákon souhlas dotčených osob se zpřístupňováním osobních údajů z těchto zdrojů nepředpokládá.

Dle našeho názoru obsahuje zákon č. 140/1996 Sb. zmocnění Archivu bezpečnostních služeb zpracovávat předmětné osobní údaje za účelem jejich zveřejnění v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., podle něhož mohou být bez souhlasu subjektu údajů zpracovány osobní údaje v případě, že takové zpracování je nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce. Tato povinnost Archivu bezpečnostních služeb jako správce je dána právní úpravou uvedenou v úvodu tohoto stanoviska, zejména pak ustanovením § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 181/2007 Sb., kterým byla provedena změna zákona č. 140/1996 Sb., s přihlédnutím k ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb. a dalším.

Výše uvedený výklad vede k závěru, že Archiv bezpečnostních složek je oprávněn ke zpracování osobních údajů, které je předmětem uvedené žádosti o stanovisko, tedy zpřístupňování a zveřejňování osobních údajů z registračních protokolů zájmových osob vedených útvary bývalých správ Státní bezpečnosti a k jejich následnému zveřejnění na svých webových stránkách s průvodním vyhledáváním jednotlivých uživatelů.

Závěrem je však třeba říci, že aplikaci citovaného ustanovení § 3 odst. 6 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., nelze vykládat tak, že Archiv bezpečnostních složek je zcela vyňat z působnosti tohoto zákona, neboť i v rámci předmětného zpracování osobních údajů je třeba postupovat v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. Zmínit lze zejména povinnosti vyjádřené v § 5 odst. 2, kdy je třeba uvést, že v daném případě relevantní výjimka podle § 5 odst. 2 písm. a) se aplikuje striktně na ty činnosti, které jsou zvláštním zákonem předpokládány, a jen na údaje v rozsahu, který je pro naplnění této zákonné povinnosti nezbytný. V neposlední řadě je nutno uvést povinnost zpracovávaná data náležitě zabezpečit proti neoprávněnému zpracování či jinému zneužití dle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. (tedy např. proti ztrátě či krádeži, případně i proti přístupu, který již nespadá pod výše zmíněné zákonné zmocnění ke zveřejnění a zpřístupnění dat).

JUDr. Lúdmíla Nováková
ředitelka odboru
právní podpory a schengenské spolupráce